

Predkladacia správa

Materiál Najvyššieho kontrolného úradu Slovenskej republiky (ďalej len NKÚ SR) o výsledkoch kontrolnej akcie „Elektronický výber mýta“ v spoločnosti Národná diaľničná spoločnosť, a. s. (NDS) predkladá predseda NKÚ SR ako iniciatívny materiál. Poskytuje podrobnú informáciu o fungovaní a financovaní mýtného systému, ktorý zabezpečuje spoločnosť SkyToll, a.s. pre NDS.

Výsledkom kontrolnej akcie, vykonanej v súlade s plánom kontrolnej činnosti NKÚ SR na rok 2019, boli nasledujúce závažné zistenia:

- celkový výnos z mýta za roky 2010 až 2018 dosiahol takmer 1,58 miliardy eur. Čistý výnos (t. j. výnos po odpočítaní nákladov na prevádzku mýta) predstavoval 45 percent, čo NKÚ SR považuje za nedostatočné naplnenie zmyslu existencie mýtného systému,
- NDS na výstavbu nových úsekov diaľnic a rýchlostných ciest použila v období rokov 2014 až 2018 z necelej miliardy eur výnosu mýta len 97 miliónov eur, čo bolo o 26 miliónov eur menej ako použila diaľničná spoločnosť na svoju vlastnú prevádzku,
- primárnym zdrojom financovania výstavby nových diaľnic a rýchlostných ciest sú tak hlavne európske zdroje s príspevkom zo štátneho rozpočtu,
- mýtny systém je aj po zaplatení zo strany NDS vo vlastníctve súkromnej spoločnosti SkyToll, čo je v rozpore s princípmi hospodárnosti,
- značná výška provízie spoločnosti PAYWELL, a.s. za platby palivovými kartami znižuje čistý výnos z výberu mýta. Za každú transakciu si tento sprostredkovateľ ponecháva províziu vo výške 6,15 % z platby, čo za obdobie rokov 2010 až 2018 predstavovalo 76 mil. eur.
- za roky 2013-2018 sa za užívanie 45 km koncesných ciest prostredníctvom mýtného systému vybralo 23,48 mil. eur, no NDS odvieďa do štátneho rozpočtu len 12 mil. eur a 11,5 mil. eur použila na úhradu vlastných nákladov.

Na základe výsledkov kontroly NKÚ SR konštatuje, že systém distribúcie príjmov z mýta nedostatočne plní hlavný zmysel mýtného systému, t. j. aby vybrané poplatky od užívateľov diaľnic, rýchlostných ciest a ciest I. triedy prispievali významnou mierou na ich výstavbu a údržbu. Zároveň v tejto súvislosti upozorňuje na riziko, že v prípade výrazného zníženia, či ukončenia možnosti čerpania zdrojov z EÚ, Slovenská republika nebude mať dostatok vlastných zdrojov na kľúčové investície do cestnej infraštruktúry.

Najvyšší kontrolný úrad SR upozorňuje, že vybudovaný systém zaplatený z verejných zdrojov zostáva naďalej v majetku súkromného prevádzkovateľa. Skutočnosť, že NDS nie je vlastníkom mýtného systému, zásadným spôsobom ovplyvní rozhodovanie NDS o predĺžení zmluvy so spoločnosťou SkyToll, ktorá je platná do roku 2022 s možnosťou predĺženia o ďalších päť rokov. Tento stav ovplyvní aj vyhlásenie novej súťaže na prevádzkovateľa v budúcnosti.

Ministerstvo dopravy a výstavby SR (ďalej MDV SR) ako 100 percentný akcionár NDS je zodpovedné okrem iného aj za plynulý výber mýta po 31. decembri 2022. Z uvedených dôvodov je potrebné, aby vypracovalo návrh ďalšieho riešenia vo väzbe na majetkovo-právne vysporiadanie vlastníctva mýtného systému a technického zariadenia.

Na základe zistených skutočností NKÚ SR navrhol MDV SR tieto odporúčania:

1. Zabezpečiť, aby po ukončení platnosti zmluvy so spoločnosťou SkyToll bola ďalšia prevádzka mýtného systému s výrazne nižšími nákladmi a tým zabezpečiť zvýšenie čistého výnosu NDS z tohto systému. Tieto zmluvné parametre zabezpečiť aj v prípade predĺženia zmluvného vzťahu so spoločnosťou SkyToll na ďalšie obdobie prevádzky mýtného systému.
2. Zabezpečiť prehodnotenie ďalších zmluvných vzťahov, ktoré sú spojené s činnosťou mýtného systému (platby sprostredkovateľa palivových platieb, služby nezávislého znalca, bankové poplatky a ďalšie).
3. Zabezpečiť, aby technické zariadenia a softvér po ukončení platnosti zmluvy so spoločnosťou SkyToll zostali vo vlastníctve štátnej akciovej spoločnosti NDS.
4. Záväzným spôsobom určiť maximálny limit objemu čistého výnosu mýta i výnosu diaľničných známok, ktorý NDS môže použiť na krytie svojich vlastných nákladov.

Na základe uvedených kontrolných zistení vzniklo podozrenie z naplnenia skutkovej podstaty trestného činu porušenia povinnosti pri správe cudzieho majetku podľa § 237 a § 238 zákona č. 300/2005 Z. z. Trestný zákon v znení neskorších predpisov. Najvyšší kontrolný úrad SR preto požiadal Prezídium Policajného zboru o prešetrenie skutočností zistených kontrolou.